

Temat: Porządkowanie ciągu liczb za pomocą algorytmu sortowania bąbelkowego

Omówienie zagadnienia

Sortowanie bąbelkowe to prosty i popularny algorytm sortowania, który działa poprzez wielokrotne przechodzenie przez sortowany ciąg liczb. Podczas każdego przejścia porównywane są sąsiednie elementy, a jeśli są one w niewłaściwej kolejności, są zamieniane miejscami. Proces ten jest powtarzany aż do momentu, gdy lista zostanie w pełni posortowana.

Algorytm sortowania bąbelkowego jest łatwy do zrozumienia i implementacji, jednak jego efektywność w porównaniu z bardziej zaawansowanymi algorytmami jest stosunkowo niska. Jego złożoność czasowa wynosi $O(n^2)$, gdzie n to liczba elementów w sortowanym ciągu.

Przykłady sortowania bąbelkowego

Weźmy przykładowy ciąg liczb: [5, 3, 8, 6]. Poniżej pokazano kolejne kroki sortowania:

1. Pierwsze przejście:

- Porównujemy 5 i 3. Zamieniamy miejscami: [3, 5, 8, 6].
- Porównujemy 5 i 8. Kolejność poprawna, brak zmiany.
- Porównujemy 8 i 6. Zamieniamy miejscami: [3, 5, 6, 8].

2. Drugie przejście:

- Porównujemy 3 i 5. Kolejność poprawna, brak zmiany.
- Porównujemy 5 i 6. Kolejność poprawna, brak zmiany.
- Porównujemy 6 i 8. Kolejność poprawna, brak zmiany.

Lista jest teraz posortowana: [3, 5, 6, 8].

Inny przykład:

$$\begin{array}{l} \underbrace{[4, 2, 5, 1, 7]}_{4 > 2} \rightarrow \underbrace{[2, 4, 5, 1, 7]}_{4 < 5} \rightarrow \underbrace{[2, 4, 5, 1, 7]}_{5 > 1} \rightarrow \underbrace{[2, 4, 1, 5, 7]}_{5 < 7} \\ \underbrace{[2, 4, 1, 5, 7]}_{2 < 4} \rightarrow \underbrace{[2, 4, 1, 5, 7]}_{4 > 1} \rightarrow \underbrace{[2, 1, 4, 5, 7]}_{4 < 5} \\ \underbrace{[2, 1, 4, 5, 7]}_{2 > 1} \rightarrow \underbrace{[1, 2, 4, 5, 7]}_{2 < 4} \\ \underbrace{[1, 2, 4, 5, 7]}_{1 < 2} \end{array}$$

Algorytm w formie kroków

1. Pobierz ciąg liczb do posortowania.
2. Powtarzaj poniższe kroki dla wszystkich elementów w ciągu:
  - Przejdź przez listę, porównując sąsiednie elementy.
  - Jeśli element lewy jest większy od prawego, zamień je miejscami.
3. Jeśli podczas przejścia nie wykonano żadnej zamiany, zakończ sortowanie.
4. Wypisz posortowany ciąg liczb.

Algorytm w pseudokodzie

Wejście: lista liczb L o długości n

Powtarzaj

zamieniono = fałsz

Dla i od 0 do $n - 2$

Jeśli $L[i] > L[i + 1]$ wtedy

Zamień $L[i]$ z $L[i + 1]$

zamieniono = prawda

Jeśli zamieniono = fałsz wtedy

Zakończ

Zwróć L

Implementacja w Pythonie

```
def bubble_sort(lista):
    n = len(lista)
    for _ in range(n):
        zamieniono = False
        for i in range(n - 1):
            if lista[i] > lista[i + 1]:
                lista[i], lista[i + 1] = lista[i + 1], lista[i]
                zamieniono = True
        if not zamieniono:
            break
    return lista

# Przykładowa lista
lista = [34, 7, 23, 32, 5, 62, 3, 12, 43, 9]
print("Posortowana lista:", bubble_sort(lista))
```

ZADANIA DO ROZWIĄZANIA

1. **Sortowanie listy wprowadzonej przez użytkownika:** Napisz program, który poprosi użytkownika o podanie listy liczb oddzielonych spacjami, a następnie posortuje je rosnąco za pomocą algorytmu bąbelkowego.
2. **Sortowanie losowej listy:** Napisz program, który wygeneruje losową listę 20 liczb całkowitych z zakresu od 1 do 100 i posortuje ją malejąco algorytmem bąbelkowym.
3. **Sortowanie listy z pliku tekstowego:** Wczytaj listę liczb zapisanych w pliku tekstowym *liczby1.txt* (każda liczba w nowej linii) i posortuj je rosnąco algorytmem bąbelkowym.
4. **Porównanie liczby zamian:** Napisz program, który obliczy i wypisze liczbę zamian dokonanych podczas sortowania losowo wygenerowanej listy 15 liczb.
5. **Wielokrotne sortowanie:** Napisz program, który odczyta 10 różnych list liczb z pliku tekstowego *liczby2.txt* (każdy wiersz zawiera liczby do listy) i posortuje malejąco każdą z nich oddzielnie, zapisując wyniki do nowego pliku tekstowego *wyniki2.txt*.